Spetsiaalne fond
D 1150 X

TOIMETUS JA TALITUS:
Jõhwis Rakwere tän 7 a
Telefon 48

Toimetaja kõnetunnid esmas päewal, kolmapäewal, nelja päewal ja laupäewal k 9—11

Kontor awatud kella 8—6

Alutaguse Teataja

Üksiknumber 5 ſenti.

TELLIMISE HIND:
1 kuu postiga . . . . 45 senti
3 kuud „ . . . . 130 „
6 „ „ . . . . 250 „
1 aasta „ . . . . 5 kr

Tellimisi wõtawad wastu kõik postkontorid

Käsikirjad, mis alalistelt kaastöölistelt ei tule, arwatakse maksu alla, kui neil tasunõudmine peale kirjutatud. Tarwitamata jäänud käsikirju ei hoita ilma wastawa soowiawalduseta alal.

Ilmub Jõhwis igal kolmapäewal ja laupäewal

Kuulutuse hinnad: 1 millim. 1 weerul kuulut. küljel 3 senti, lehe tekstis ja eesotsas 8 senti. Tööotsimise kuulutused poole hinnaga. Kuulutusi wõetakse wastu lehe ilmumise eelpäewal kuni kella 12.

№ 1. Jõhwis, laupäewal 2. jaanuaril 1932. a. IV aastakäik.

Minu uueaasta soow.

„Alutaguse Teataja“ kiirankeet.

J. Luts, Narwa linnapea.

„Minu uueaasta ſoowid? Tahakſin et ſaaks kõigile puuduſtkannatajaile anda talwe üleelamiſeks leiba ja puid. Muudatuſi me ſuurt ſiin prowintſis, olles n. õ. „wäikſed mehed“, ju teostada ei ſaa. Õnne walan — igakord olen ſeda teinud. Ainult ſel aastal, kui Narwajõgi uputas ja pumbamaja oli hädaohus, katkes wanaaasta õhtul õnnewalamine ja tõttaſime koos tolleaegſe linnapea Hermanniga keſkööl ſinna, walwates pumbamaja päästmistööde juures terwe öö. — Jumalale tänu, et ſelle aasta wahetuſel uputuſt karta pole.

Oleks weel hea, kui ſaaks inimeſi uuel aastal rohkem tööle paigutada ja rahwa meeleolu oleks ſama rahulik, kui ſee pühade eel ja praegu ilmſiks tuli toidu ja elutarwete jagamiſel. Palju tänu möödunud aasta eeſt kõigile kaasteenijaile ja teistele waewanägijaile ning paremat edu uueks aastaks!“

A Pitſar, Narwa ühispanga juhataja.

Aasta wahetuſel ſeistes — lendleb mõte ja hõljub tunne aimduslikult küſimuſe ümber, et mis küll peitub liginewa uue aasta ſüles — meile kõigile meie kodulinnale, rahwale ja maale.

Loomulikult mõtleb aasta wahetuſel iga tõſine eeſtlane oma paljukannatanud iſamaa ja rahwa peale ja ſoowib neile aegade loojalt edu ja päikeſepaisteliſt tulewikku.

Misſugnſeid raskuſi meile tulew aasta ka tooma peaks, ühendatud jõul ja nõul peame neiſt üle ſaama, ſeepäraſt ſoowin, et eelolewal aastal meie wäikeſe riigi majanduslikku kindlustamiſt jätkates — olekſime kawakindlad — iſiklikus, kui ka awalikus ja ühiskondlikus majapidamiſes ning ühiſel jõul hoiakſime meie krooni kurssi kõigutamata tema praeguſel pariteedil — ja et ſelleks Wabariigi walitſus wõtaks tarwituſele kõik wõimalikud abinõud — ſiis wõib Uus aasta ka meile majanduslikult õnne tuua. Selleks aegade loojalt kõigile õnne ja edu ning alustame uut aastat julges lootuſes ja kindlas uſus paremasſe tulewikku.

R Pawian,
Wiru-Järwa abiprefekt.

Härra prefektil oli nähtawasti õige wähe aega. Eks askelduſi ja linna heakorra järgi hoolas walwamine ole wana-aasta wiimaſil päewilgi.

„Teie uueaasta ſoow?“

„Minu uueaasta ſoow? Noh, ſoowikſin, et tulewal aastal oleks kord majas ja wähem kuriteguſid...“

Major Tomberg,
Jõhwi malewkonna pealik.

Waatamata praeguſe raske majandusliſe ſeiſukorrale, ei ole wiimane kuldagi riiwanud kodukaitsjate ridu ja tööd. Ümberpöördult, wõin ſiin kohal heameelega konstateerida, et eriti möödunud aasta on olnud elaw tegewuſes ning üksustes on tehtud palju tööd.

See kõik näitab, et malewkond ſammub õiget rada, on täiel aruſaamiſel omiſt ſihtideſt ja eesmärkideſt.

Jäägu ſee õige aruſaamine ja tahe töötada kodukaitſe kindlustamiſeks ka uuel aastal ſama kohuſetunde ja püſiwuſega, nagu ſee oli ſeni.

Minu parimad terwituſed kõigile uue aasta puhul!

K. Luts
Õliwabriku juhataja Kohila-Järwel.

Wana aasta lõpeb raske puudujäägiga tööotſimiſe alal. Päewaſt päewa käiwad töötud wabriku juures. tööd kuulamas. Tullakſe jalgſi raudteed mööda Rakwereſt ja iſegi Tapalt. Mehed on nõutud, naiſed nutawad. Häda on nende kurtmiſi kuulata. „Ilmakriis“ aga aina ſüweneb. Selleſt üle ſaada; töö- ja leiwa puuduſe kannatamiſeſt lahti ſaada tuhandeile kaaskodanikele, ſeda ſoowiks ſüdameſt tulewaſel õnnelikumal aastal. Tundub liialt palju wiletſuſi oſaks ſaanud olewat ühele inimpõlwele. Oli laastaw ilmaſõda, ſiis rewolutſiooni nälgimiſed ja raha wäärtuſe kadu; uus wabadusſõda ja uus raha wäärtuſe langemine; krooniline tööpuudus üle 10 aasta. Ja lõpuks kaunimate lootuste täitumiſe aſemel uus ilmakriis, ſüngem kui ſünge ſügisöö.

Kui ometi kord ſee lootuſi häwitaw ja elurõõmu lämmataw kitſikus kaoks ja kaaskodanikud kord ſaaks lahkema pilgu ja julgema meelega elus liikuda ja eluſt ka mõnuſuſi ſaaks. Puuduſi on olnud palju, rõõmu wähe. Kui 1932. need wahekorrad teiſiti ümber lööks.

Aug Waher,
ſeltskonna ja noorſootegelane Pagaril.

Tahaks näha, et kaswaks ja ſüweneks ühistunne, mille puudus, rääkimata juba üksikuteſt küladeſt, kogu riikliku elu haarab. Et kaoks poliitika poliitika päraſt ja eneste õiguste päraſt ei muutuks teiste rõhumiſeks.

Tahaks näha, et meie maainimesteſſe, eriti talupidajateſſe imbuks rohkem teadlikkuſt — erialaliſi teadmiſi ja kainet mõtlemiſt. Eriti paistab ſilma, et kõige majanduskriiſi ja puuduſe kõrwal kõrtſide ja wiinapoodide jaoks raha ſiiski leidub!

Näeks meeleldi weel edu ühingute tegewuſes ja loodaks eriti wiljakat aastat noorſoo- ja wabaharidustöös. Olgugi ajad rasked! Edaſi!

A. Käbin,
end Jõhwi alewiwanem ühistegelane,

Uuel aastal kõik kodanikud oma alale ja ſoowidele wastawa töö ja teenistuswõimaluſed leiakſid, ſamuti, et ſelle töö juures armastuſega wiibitaks ja ſelle tööga ſaawutatud tagawaraſid asjatult ja tuulde ei pillutaks.

Kuulutage „Alutaguse Teatajas“

Kalurid 6 päeva toiduta merel.

Narwa-Jõeſuu kalamehed aſujää kammitſas.

Lennukitega ei pääse appi.

Nagu kuuleme, on mõnes lehes ilmunud teade Narwa-Jõeſuu kalurite päästmiſe kohta jäälõhkuja „Seigeri“ poolt ebaõige. Nüüd peale lumetormi waibumiſt merel on ſelgunud, et mootorpaat „Koit“ wiibib 15 klm. Narwa-Jõeſuu rannaſt eemal ulgumerel ajujääs ühes kalurite Pruutuſe ja Laaſiga. Mehed on juba 6 päewa toiduta merel. Et mootoris benſiin lõppenud, ſiis ei pääſe nad omal jõul liikuma, waid on ſunnitud merel külmama ja nälgima. Arwatawasti kannab tuul paati, mis wahepeal oli Wene territoriaalwetes, piki Eesti randa edaſi

28. detſembril märkas Narwa-Jõeſuu tuletorni wahet umbes 15 rannaſt eemal merel kahte musta täppi. Kohe tuldi arwamiſele, et ſiin tegemiſt ajujääs wiibiwate kaluritega.

Järgmiſe päewa hommikul käiſid paadis wiibiwate kalurite omakſed Narwa-Jõeſuu piiriwalwe kordonis ja paluſid hädalistele lennukid appi ſaata. Et aga ajujää lennukitele maandumiſt ei wõimalda, ſiis öeldi ära lennukite wäljaſaatmiſeſt. Sama päewa hommikul läkſid 11 Narwa-Jõeſuu kalurit kahe ſõudepaadiga merehädalistele appi. Kuni lahtiſe jääſupini tõugati paate mööda jääd.

Tuletorniſt jälgiti kalureid, kuni nad aerude abil hakkaſid edaſi liikuma. Umbes kella 2 paigu päewal jõudſid kalurid kohale, kus arwati paistma mootorpaati. Et aga tähendatud kohal olid üleskuhjunud ſuured jääkuhjad, ſiis ei läinud päästjatel korda enam edaſi tungida. Wäga wõimalik, et päästjad wiibiſid õige lähedal paigaſt, kus waewlewad õnnetud kalurid, kuid kuhjunud jää tõttu ei olnud päästjatel wõimalus kuigi kaugele näha. Nii tuli päästjatel aſuda tagaſiſõidule randa, ilma hädaliste leidmata.

Et päewa jooksul merel kõwenes tuul ja näha oli ilmſeid tormi tundemärke, ſiis kardeti, et torm enne õhtut algab ja teeb takistuſi appiruttanud kalurite tagaſiſõiduks, wõi liikuw jää purustab ſõudepaadid.

Kella 6 paigu õhtul jõudſid aga kõik 11 kalurit õnnelikult randa.

Wenes wiibiwa mootorpaat „Linda“ meeskonna üleſaatmiſt Eestisſe on oodata lähemail päewil.

Kui külaliſte poolt on wiin ja majaperemehe poolt ſuupiſted.

Jõulu esimeſe püha õhtul, kui R. küla „Sass“ ſõitis koduſt ära jättes koduhoidmiſe wanaiſa hooleks, ſelleſt ſaid haiſu ninna „Kure Juhan“ ja teiſed ning mõtleſid, et panewad wana täis ja wõtawad ſiis rewideerimiſele, kui palju ka Sassil ſeda wa „poolwillaſt“ pühadeks on muretſetud. Kui wana oli juba paraja auru all, lööͤdi lahti ſahwri ja kapi ukſed, ſaadi kätte kaks pudelit wiina, ei olnud ka ſuupisteteſt puudus, peeti kohe üks korralik jõuluõhtu, kui kõik oli juba ſöödud-joodud, wiidi pudelid korralikult weega täidetult oma paika tagaſi. Wõõrad lahkuſid, jätſid lahti kõik maja ukſed. Kui Sass koju tuli, leidis küll iſa „leſengalt“ kuid wäriſes külma päraſt, eſiteks arwati päris warga poistega tegemiſt olewat, kuid lõpuks ſaadi teada, et Sassi omad ſüdame ſõbrad olid külas käinud.

Jiſaku tööstur raskustes.

Jiſaku wanutamiſe töökoja omanik Joh. Tramberg, kes oma tööstuſe käesolewa aasta ſügiſel awas, on laſknud protesti koguka hulga wekſleid, kus girantideks olid Sõrumäe talunikud.

Jõuga maatulundusklubi tegewuſeſt.

Jõuga maatulundus klubi pidu esimeſel pühal kujunes wilerikkaks. Pidu pidi küll algama kell 7 õhtul, kuid algas kell 9. Paistab, et Jõuga maatulundusklubi muuſikariistade oſtmiſe aſemel on hakkanud harrastama wile muuſikat. Jah, kuſt neid muuſikariistu ſiis ſaab, kui pidude ſiſſetulek läheb lõbuſõitude korraldamiſeks, milliſeid kaaſa teeb ainult kõrgem kiht.

Möödunud aastal oli klubil liikmeid 100 umber, kuid käesolewal aastal on liikmete arw langenud 30 peale.

Kange külm Mandſhuurias.

Wiimastel päewadel walitſewat Mandſhuurias kange külm. Kraadiklaas näitawat 20° alla nulli. Külma peale waatamata jatkawad Jaapani wäed edaſitungi Tſchintſchou ſihis.

Tellige „Alutaguse Teatajat“.

Meie uue aasta maastik.

Head uut aastat

soowib oma rohkearwulisele lugejaskonnale ja kaastöölisperele

„Alutaguse Teataja“ toimetus ja talitus.

II kiri Metskülast.

Miks Otsa Jaa on waletanud niipalju tõtt Metskülast.

Nii kui on nüüd ſuur koondamiste ja kokkuhoiu aeg, ſiis ſoowitan ma ka ſeda teha ſel wa Otſa Jaanil. Waat, kas ſee on kellegi aſi, kui kõik püüawad kokku hoida, ſiis ſee Otſa Jaan muudkui laiutab. Nüüd on ta iſegi ſuure ja laia Metsküla enda alla wõtnud. Teadmata iſe misſugnſed ſegaduſed ta ſellejuures eſile kutſub nii waikſes külas, kui ſeda on Metsküla, kus elawad kõik rahus, wäljaarwatud mõni elawam inimene, kes wäljaſt ſisſe tulnud ja ſiin protſessib tüdrukutega.

Nüüd on aga hakatud käima majaſt majja, kaaſas muidugi „Alutaguſe Teataja“ ja loetakſe asjaomastele ette ehk ka ſõpradele ja otſitakſe kõigi ſelle kurjuſe juurt. Käiakſe iſegi Mäetagant ſeda kurja kuulutajat trükki toomas, et oma ſilmaga näha. Nii on ka Patarei wanale wiidud leht ja ette loetud, kuid ſee tõearmastaja tükk ei uskunud muidu, kui pani iſe prillid ninale ja luges ja ſiis ſündis ſee, et Wanal hakkaſid wäriſema wuntſid ja Otſa Jaan ſaab ſoema koha helwetis. Kuid hoidku Otſa Jaan ſattumaſt „kunetolliliſe“ ette ſee on laetud otſani „kartetſis“ ja ſee kõik on lubatud anda ſüüdlaſele ſelle eeſt, et on julenud kirjutada tema 20.000 margaliſeſt pilliſt.

Kuid ka wana Rein ei ole rahul ja palub kõiki, keda kätte ſaab, et kirjutatagu kõigiſt muuſt, aga mitte tema „keemiaſt“, ſeſt ſee olewat ju nii punduliк tehnaloogias ja tema olewat waid asjaarmastaja aga mitte mõni konkurent, ning ſeda Otſa Jaan ei tea.

Samuti ei tea Otſa Jaan ka midagi põhjapool ekwaatoriſt aſuwa Metsküla poiste tööuſinuſeſt, kuidas nad ſügiſe jooksul on raiunud mõnegi tuhande paju kepi ja nüüd on wa rumal metſawaht tuli ja pani nende töövaewa, mis weel oli metſas, koormasſe ja wiis ära, muidugi ilma luba küſimata ja raha maksmata. Siin oli muidugi poiste oma ſüü, ſeſt nad ei ſoowinud minna keegi iſiklikult metſawahi jutule, näitaſid waid tasfuta ruſikat.

Eelpool nimetatud kirjanik ei tea ka ſeda, et küla kingſepp kui kõigile heategija, tuleb jäta ikkagi puutumata. Pealegi polewat tal aega ſarnaſt loba lugeda, ſeſt Metsküla kutſub ja palju ſaapaid ja kingſepp ei ſaa kuſagil talus ſaapa tööga lõpule ühe kuu jooksul ja nõudmine on nii ſuur, et tuleb teha wetsleid mille wäljamaksjate juures on ſiis ka töö kindlustatud.

Ärgu arwaku Otſa Jaan, et Metskülas ei leidu tütarlapſi, kes ennaſt igapäew ei puuderda ja kulme habemenoaga ei kratſi. Tulgu ja waadaku ainult Sämpri jõe orgu lähemalt, kus aſub uhke eesrujulik talu weel uhkema peretütrega, kes lööb puudrit peale nii, et ſelle hais täidab iſegi lõhnaõli aſet. Olgugi, et ſee talule rahaliſeſt küljeſt pole kuigi ſoowitaw. Kuid tütar peab ju alati wastuwõtma metſakümnikuid, ſiis on ſee möödapääſemata.

Siis Hammi ja Pappi lapſed need on ju head ja wiikad töö inimeſed ja ja töö wahel on ju lubatud weidi lõbutſeda, pealegi kui ollakſe kooretehaſe direktoreiks. Aga et neil linalad kawalerid puuduwad ſee on wale, ſeſt Singeri agent käib juba teiſi üle aasta waatamas. Mõnikord on ſaiapagar ja wiinadki kaaſas, ja junakſe koſjawiina koorejaamas, kui kõige neutraalſemas kohas, aga ſee Singer jääb ikka enne purju ja unustab kõige tähtſama ütlemata.

Mis puutub aga ſeltskonna tegewuſſe, ſiis alles minewal aastal oli aſutuſel Hiiretapjate ordu, kuna kasſikawaiſeti, kui wanatüdrukute tunnusmärk, jätta kõrwale, ſiis ei tulnud ſelt midagi wälja.

Ühistegewus on aga külas ſuur ſeda wõib juba näha igaaastaſeſt ühiſeſt jõuluõpuuſt.

Otſa Jaan aga andku üles oma ſõbrad Metskülas, ſeſt muidu wõib ſüütuil kui külarahurikkujatel minna wäga halwasti. Praegu on külas kaitſeluſalusteна patarei wawe all juba Samasſe Kosti, Köögimäe Põhjus, Pärnasſaare Kaarel ja Kõrwe Luts. Nii ſiis neli ilmſüütut kannatajat ſelle rumala Otſa Jaani ja ſelle ſõbra päraſt kes on waletanud niipalju tõtt Metskülaſt.

Lipſuga Toomas.

Head uut aastat
sõpradeleja tuttawatele

Ed. Saik

Jõhwi

Kõigile, kes ostnud ja ostawad
Rakwere Rahwamaja loteriipileteid, soowime **õnne ja edu uuel aastal.** R. R. Hs. Loteriitoimkond.

Wiin mälestab Mozarti.

He-He walab õnnetina.

Hüüab põhi-lõuna-lääs —
„Uus on aasta homme käes!“
See on üsna tõesti fakt,
wäidab aja mõõt ja takt,
et on waja jagada,
ſõpruſt nõnda tagada —
uue aasta õnneſoowe
õnnetina õilſaid proowe.
Helgi Heitja ſiin neid ſüles
laob ridastikku üles,
mis wõiks tinaſt ſaada keegi
läbi wee ja nõialeegi...

*

Luts

wõiks ſaada uhke piibu,
mille ſuitſu ſisſe liibu
waikſelt ſaakſid raeſakſad
kui on nende kopſud, makſad
aasta päraſt kohtu ees
walimiste tules, wees.

Adam Bachmannile kuluks

(ſee tal tõesti tuleks tuluks)
pangeſt kisku lumeree,
mis ta tuiſand elutee
hoiaks tulewikus lahti,
kui taas waja ringi wahti,
kus on ſula mõni ſadam
millesſe ſaaks ſõita Adam,

Metſatalule teeks lõbu,

kõhutaluſt naerukõbu,
riigikogu liikmekaart
wõi ta nõuniku mandaat
mis ta umbes aastaſajaks,
(nii kuis ſeda elu wajaks)
Bürgermeiſtriks paelustaks —
wat' Juks ſiis kõiki kaelustaks!

Ossipow

näeb palju waewa,
winnab pangeſt tinalaewa,
mis on eesti keeli täis,
nagu kodanikul näis...

Waarpuu

tirib pangeſt tinamalga
millega ſaaks kallalt palga
peletada ahned käed —
ſotſe-kogumeeste wäed.

[illegible] õige tee,
kuidas erakondi liita
(ilma et ſeal aega wiita)
ſõbralikus ühistöös
kolme kõitwas waimuwöös.

Ellert

tuleriida ſaab,
kus „Mikumärdit“ põletab
ning tuhaks teeb kõik ajalehed
kaaſaarwat pressimehed.

Leiburg

pangeſt tõmbab wõrgu ſuure
millega teeb hiigla tuure
mööda Eesti wabariigi,
et ſaaks patiſakste liigi
juba Jõeſuu randa tuua —
ſiin neil paradiiſt luua.

Pohla

paragrahwi ſaab,
milles ſeadus kirjutab,
et wõib linnapeaks ſõuda
kohtu teel kui ſeda nõuda.

Helgi-Heitjal

pole ootuſt
ega tinaſt õnne lootuſt.
Rõõmu ehk weel walmistaks,
kui too reamakſu taks
kergiks ſenti kolm wõi kaks!

Helgi-Heitja.

Õhulaew „R 100“ lammutamisel.

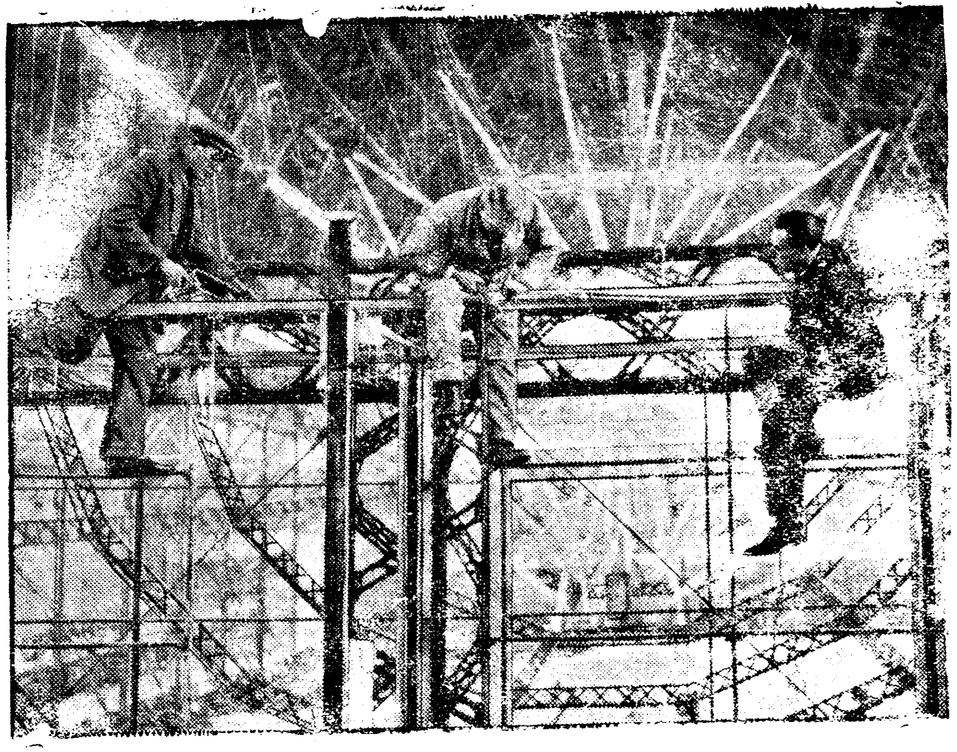

Aasta-raamat.

(Wana-aasta õhtul.)

Lõpetan selle raamatu lugemise, mida kogu aasta olen lugenud Praegu on wiimane lehekülg käsil, siis panen selle halli raamatu käest ära..

Laua peal minu kõrwal seisab aga uus paks raamat, kuid ta on weel awamata..

Silmitsen weel seda wana, paksu raamatut ennekui ma ta ära panen, ja mitmesugused tundmused asuwad mulle rinda, kui siit ja sealt ta määrdinud lehekülgi sorin.

Mõnel leheküljel on kiri hoopis tumedaks löönud, peaaegu koguni kustunud ja neid lehekülgi on palju — suuremalt jaolt kõik halli kustunud kirjaga

Katsun uuesti meele tuletada, mis ma nendest luitunud lehekülgedelt lugenud kuid ei midagi [illegible]kult, mis meele oleks jäänud. [illegible] midagi peab seal ikka seisma [illegible] ega nad muidu kirjutatud ei

Sorin ja sorin uue lootusega, kas ma teisi paremaid lehekülgi ei leiaks milledel kiri nii selge, kustumata, mis alati hea lugeda oleks.

Harwa...

Kuid leian ka neid..

Nendest särab wastu päikese kiir, sinetab taewas ja laulawad linnud. Need leheküljed teewad mu wana paksu raamatu mulle kalliks ja mul tuleb korraga kah ju teda käest ära panna On niisugune tunne, kui lahkusid sõbrast, kes alati sinu lähedal wiibinud, sinuga südamlikku juttu ajanud, sind mõistnud -- hingega mõistnud ja korraga läheb see sõber sinult kaduma

Raamat, wana ja hall! Alla riiulile panen sind hallitama, et uue lugemist alustada... Kuid mõnel waiksel öötunnil otsin sind riiulilt üles, raputan tolmu sinu kaanelt ja loen isuga sinu kustunud kirja

A Tõnurist

Lumises Ingeris.

Paljaksfooritud kaſed. — Omapäraſed eluhooned. — Ka Ingeri areneb.

Kümme ſenti iga wenekeelſe ſõna eeſt.

Narwa-jõe tagune maa kuni Wene piirini on meil üldiſelt wähe tuntud. Seal ei ole häid liikumiswõimaluſi ja ſinna ekſib harwa wõõra inimeſe jalg. Seal ei ole ka ſuuri kultuurikeskuſi, mis oleks kaugemal tuntud. Aga ſee on

omapärane nurk,

kus Eestimaal elab paarituhandepäine hõimurahwa haru — ingerlaſed.

Ingerimaale juurde pääſedes tuleb tublisti ſoid ja metſi läbistada. Talwel keerab ſaanitee otſe Narwa-jõelt risti metſa ja jookſeb kilomeetrite wiiſi mööda heinamaid, mida ühelt poolt palistab ſihwakas kuuſik, kuna teiſt kätt paistawad wiletſad ſoomänni jändrikud.

[illegible]ale jõudes möödume [illegible]e köidab tähelpanu. [illegible]ged ja pealt walged, [illegible]imeſe kõrguſes muſt. [illegible] kaſed on kesk[illegible]

— Ingerlaſed [illegible] ſeletab wana talumees. [illegible]wad tohu kalameestele ſilm[illegible] jaoks ja teewad nii metſaſt mitme[illegible]ſet raha.

— Aga kas ſee ei riku kaskede kaswamiſe tuju?

— Küllap ta rikub. Aga too mets tuleb nii-kui-nii mahawõtmiſele.

Metſa ſerwal ſelgubki, et ſaag on hakanud juba tegema oma tööd. Talumees teeb metſaſt uudismaad.

Ingerlaste küla

tuletab wälimuſelt meelde wenelaste aſulaid, kus majad koondatud ritta kahele poole teed nagu wahiſoldatid. Majade wahel on paremal juhtumil waid õunaaial ruumi, halwemal korral ei ſaa hobuſtki keerata ümber. Otſekui linnas. Ainult majad ei anna linna mõõtu wälja.

Üldiſelt jätawad ingerlaſe majad ſiiski korralikkuſe mulje. Enamus neiſt on laastukatustega ja paljud ka wäljaſt wooderdatud ja wärwitud. Ühekordſed on nad muidugi kõik. Aga olgu too maja kui wäike tahes ja madal kui ſilgupütt, aknad on tal ikka wärwitud nagu moodſa naiſe nägu. See annab tunnistuſt ingerlaste ilutundeſt.

Weel üks omapära

on neil hõimurahwa elamuil, — nad kõik on ehitatud kokku teiſe wajaliku hoonega talukohal — talliga ehk laudaga. Kui ſee liitumine on toimunud maja pikkuſe ſihis, ſiis pole midagi imestada. On ſaanud pikk hoone korſtnaga ühe otſa peal, nagu mujalgi igalpool Eestis wõib näha ſelliſeid ehituſi, kus elumaja rehetarega ühe katuſe all. Aga ingerlaſed on oſanud lauta ehk talli liita elumajaga ka külje poolt. Sel moel ſaabub ristitaoline kohmakas ehitis, mis waid ſelle pooleſt käſitada lihtne, et elumaja ukſeſt ſisſe astudes wõib korraga pääſeda kas inimeste ehk loomade eluruumi.

Ingeri

elu keskpunktiks

on Kalliwere küla. See küla on, nagu kirjutab A. A. J. „Kajas“, ilmſelt ſuuremaid aſulaid teiste külade kõrwal. Sõites üle kilomeetri pikkuſelt mööda Rosſoni-jõe waſakut kallaſt, pakub Kalliwere küla wõõrale kena pildi. Siin on hooned korralikud ja hästi reastatud. Inimeſed elawad nähtawasti jõukalt. Raadio-antennegi on näha katustel. Poſtkontor ja tarwitajate-ühing aſuwad ſelles külas. Kirik ja koolimaja on küla ſerwal — Wanaküla ja Kalliwere wahepeal. Poſtkontor on leidnud ulualuſe madalas majakeſes, kuna tarwitajate-ühing aſetſeb tuliuues, tahumata palkideſt hoones, milles teiſes otſas aſub jällegi — laut!

Kirik

on torniga puuehitis, ſaanud walmis alles paari kuu eeſt. Kogudus oma ohwrimeelſuſega on püstitanud jumalakoja. Õpetaja on tulnud ſiia Soomeſt ja teda [illegible] ſelts. N[illegible] õpetaja k[illegible] kuueklaſſi[illegible] mekeelne, ja õpetajad on ſamuti Soomeſt pärit.

Ingeri külades elawad kõrwuti õieti

mitmed rahwuſed.

Puhaſtwerd ingerlaste kõrwal, kes ennaſt peawad ſoomlaste hõimuks, elawad weel puhaſtwerd wenelaſed ja peale nende ingerlaſed, kes mitte pole teadlikud oma rahwuſes ja peawad end ka wenelasteks, rääkides wenekeelt ning olles wene usku. Nood wiimaſed kutſuwad endid iſuriteks, milline ſõna aga ingerlaſe ſuus tähendab ſamaſuguſt ſõimuſõna kui eeſtlane ütleb wenelaſele „wanjka“. Kultuuriliſelt on wenelaſed ja wenemeelſed ingerlaſed rahwuslikkudeſt ingerlasteſt tublisti taga. Nende hulgas on palju kirjaoskamatuid ja ka majanduslikult pole nad nii edenenud kui teiſed.

— **Wekslitega on nad nüüd õppinud oma nime kirjutama** —

ſeletas üks Ingeri rahwustegelane, awaldades nagu wäikeſt pahameelt iſurite ja wenelaste kohta. Rahwuslikult mõtlejail ingerlaſil on wene elementidega wõitlemiſt koolide juhtimiſel ja omawalitſuſes. Rahwuslikku äratamiſe ja koondamiſe tööd on aga ingerlastegi keskel weel tublisti teha.

Neis kohtades, kus teadlikeſt ingerlaſiſt koosneb elanikkude enamus, wõib näha riietuſes ja kommetes weel rahwuslikku omapära. Seal räägitakſe juba teadlikult ainult ſoome keelt, muidugi oma ingeri murrakuga, ja wihatakſe iſegi wenekeele rääkimiſt. Tuntud rahwusliku tegelaſe — Reijo kodus oli ſelles aſjas ſelline kõwa kord, et

iga wenekeelſe ſõna eeſt tuli maksta 10 ſenti.

Selle trahwiga Reijo tahtis näidata, et ingerlane peab ſaama läbi ilma wene keeleta.

— Aga miks on need majad ſeal külaſt eemal metſa ſerwal, nagu kärbſeſeened, pillutud laiali, küſiſin ühe talumehe käeſt, kes iſe ka elas külaſt weidi kaugemal tee ääres.

— **Need on wäljaehitatud talud,** ſeletab lahkelt ingerlane. — Juba paari aasta eeſt jaotati meie maa kruntideks ja anti inimestele igale oma tükk kätte. Nüüd ongi juba paljud peremehed küladeſt kolinud wälja ja ehitanud oma krundile uued hooned ehk wedanud endiſed hooned uude paika.

— **On ikka teine elu,** jatkab ingerlane, muutudes elawamaks. Külas oli põldu ainult mõni ribake, ega ſellega keegi ära ſaa elada. Ja kitſas oli ſeal ka nii, et ei ſaa talliluugi ees hobuſtki ümber keerata — torkad aiſaotſaga teiſe mehe aknasſe. Nüüd palju lahedam ja põldu on ka nii palju, et toidab perekonna ära.

— Aga kuſt ſeda maad ſiis juure tuli?

— Eks tehti uudismaad. Inimestele anti kätte heinamaid ja metſa ja ſelleſt nad tegid põldu. Praegu on juba

pool juure haritud ſelleſt põlluſt, mis waremalt oli,

ſeletab arukas wanamees.

— Milleſt te ſiis waremalt elaſite, kui põldu oli nii wähe?

— Ingerlaſed waremalt polnud põllumehed. Elaſime metſatöödeſt, palkide parwetamiſeſt ſiinſamas Rosſoni peal ning käiſime Jõeſuus ja mujal ſaewabrikutes tööl. Nüüd on piir kinni ja palgiparwetamiſt pole. Ka metſad on jäänud wähemaks ja ſeepäraſt inimeſed olidki hädas ilma põlluta, lõpetab jutukas hõimuweli.

Tõepooleſt, metſaweerul on kerkinud uutmoodi elumajad, ükſikud, juba paaritamata talliga ja laudaga. Ning plekkkatuſedki on näha õige paljudel hoonetel.

Ingeris on tõusmas põllukultuur. Waadaku teiſed wallad, et Ingeri neiſt warsti ette ei lähe.

Poola talupojad ſuures hädas.

Hobuſeid müüakſe 225 ſenti tükk. Lehmade ja ſigade hinnad ſama kohutawalt langenud.

Õhtuti ei ſüüdata üheski talus tuld.

Ajalehed toowad järjekindlalt teateid põllumajandusſaaduste hindade langemiſeſt Poolas. Kui palju on alanenud hinnad ilmneb ſelgesti järgmisteſt arwudeſt: Ülem-Sileeſias makſab tööhobune 5, 8 ja 12 zlotti (umbes 2,50 kr. kuni 6 kroonini). Parima hobuſe eeſt makſetakſe 50 zlotti (25 kr.) Paar põrſaid makſab umbes 4 krooni, lehma eeſt ei anta enam kui 15 krooni. Erakordſelt kõrge hind 60 krooni ſaadi wäga hea lüpſilehma eeſt.

Galiitſias on olukord ſamaſugune: hobuſe eeſt makſetakſe waid keskmiſelt 15 — 20 zlotti (umbes 10 kr.), ſama palju lehma eeſt ja raskete ſigade eeſt ka ainult 15 zlotti.

Küſitakſe miks müüwad talupidajad koduloomi nii odawalt? Wastus on lihtne: nad on ſunnitud müüma, ſeſt looma toiduained on wiletſa põlluſaagi tõttu ſuhteliſelt palju tõusnud. Hiljuti oli kuskil külas juhtum, et talunik ajas oma rammuſa ſea tiiki, wihastades, et talle pakuti ſelle eeſt waid 12 zlotti.

Warsſawi majandusajaleht „Gazeta Handlowa“ jutustab:

Kaluszini laadale ilmus talupidaja wanema tööhobuſega. Temale pakuti 8 zlotti looma eeſt ja kuna ta head hobuſt ei tahtnud müüa ſelle raha eeſt, kawatſes ta koju tagaſi pöörata. Aga ſiis tuli tema juure kaubitſeja, kes pakkus hobuſe ſaba ja laka eeſt 12 zlotti (6 krooni). Kaup ſobis ja mees pani raha tasku. Talumees arwas nüüd aga, et hobune enam midagi ei makſa ja mõttetu on teda koju wiia, ſellepäraſt ſidus talle kaela loomaarsti tunnistuſe ja laſi ta lahti. Politſei püüdis hobuſe kinni ja otſib nüüd omanikku.

Sularaha puudus talupoegade ſeas on wiimaſe aasta jookſul andnud Poola küladele teiſtſuguſe ilme. Poola külaelanikud pole kunagi riietanud hästi, kuid nüüd kannawad nad otſe wõimatuid, Euroopa mõiste järgi, riideid. Neil pole raha kõige algeliſemate tarwete rahuldamiſeks, nii ei jõua nad osta küünlaid ega petrooleumi ja õhtuti ei paista üheſtki talumajaſt tuld. Walitſeb pilkane pimedus.

Uueks aastaks!

G. Matto, N. Haridusseltsi esimees.

Raskeil majandusaastail, nagu elame praegu läbi, muutub haridus ja raamat paljudele kätteſaamatuks. Sellega koos aga ſuureneb haridusſeltſide ja raamatukogude tähtſus, kuna nemad ongi ju need, kes püüawad raamatu tarwitajale ligemale wiia. Toogu tulew aasta haridusſeltſidele palju toetajaid ja ſõpru juurde, ſiis ſundawad nemadki haridustööd teha hoogſamalt ja rahuldada ſuurenenud nõudeid.

A. Karin,

end. Narwa ja praegune Tartu õpetaja

„Kuna olen wana Narwa inimene, ſiis on minu ſüda alati kuulunud Narwale. Soowin, et mu endine kodulinn läheks uuel aastal wastu õitſengule. Õnne walan alati! Ma tahakſin, et wõikſin õnnewalamiſe pangeſt wõtta wälja ſääraſe tinaſe õnnekrantſi, mis ennustaks Narwa edu!

Kõige paremat kõigile narwalaſile uuel aastal ja jõudu eluwõitluſes“.

Kuulutage „Alutaguse Teatajas“

Uskuge wõi ei, kuid tõsi ta on, et iga Rakwere Rahwamaja loteriipilet, mis omandatud weel täna ja homme, wõib wõita 417 korda.
Loosimine 1-sel jaanuaril 1932. a. kell 5 p. l. Rakweres. Wõitude nimekiri järgmises lehes.

Uueks aastaks.

Me püüded õilsamad ärgu haihtugu aastal uuel.

Mis loodame uuelt aastalt?

Ootame ja loodame rohkem majanduslikkude olude paranemiſt, rahwa ostujõu kaswu, ſuuremat raha ringwoolu, enam tööd ja leiba. Seda ihaldame erandita kõik, et elu oleks parem. enam ei tarwitſeks needa päewa, mil öeldi: „Sulle on poeg ſündinud“, ega emad nutta, mõeldes hommikut, mil nad ſuruſid eſimeſt korda rinnale oma lapſe.

Tahakſime uut aastat näha ahastuſeta, kus wend ei tarwitſeks ahastades näha õde, keda maa ei toida, ning õde enam ei tarwitſeks nuttes ſaata wenda, kes iial ei tule tagaſi.

Et uuel aastal igaüks rahus ſaaks ſüüa oma töö wilja, et ei oleks enam wäikeste laste piſaraid, kui nad küſiwad leiba ja neile wastatakſe. „Ei ole enam leiba!..“

Tahakſime näha, et kõigil oleks lootuſt ſüdametes ja maailmas iſamaa.

Mida peame tegema ſelleks? Peame kaaſa aitama elu iluſamaks muutmiſele mitte ſõnaga waid ka teoga.

Küünarnuki poliitikale tuleb lõpp teha, kihihuwide ahnitſemiſele piir panna. Imelik on waadata tagaſi, kuidas ja kui kaugele on kihipoliitika ajamiſega minudud: Kas näiteks wiimane põllutöökoda, mille kuludeks miljonid lähewad. Kas on ſelleſt kellegil kaſu?

Kas maal on ſeepäraſt parem elada? Oh ei! Kitſamaks läheb elu ikka maal kui ka linnas. Iſamaa on waeſeks jäänud. Kas minna ſellepäraſt otſima uut iſamaad, nagu teewad ſeda ſoome ja ameerika kommunistid, kes otſiwad punaſel kodumaal omale uue iſamaa. Ei, meie maa elanik ei ole weel niikaugele läinud, meie kodanikul on raskematelgi aegadelgi olnud lootuſt ſüdames ja maailmas oma iſamaa.

Wana-aasta õhtul, kui heliſewad wiimaſed kellad, ſiis nagu iſeeneſeſt otſiks üles kõige ſelle, mis andis meile möödunud aasta, kui mõelda tagaſi ſiis näeme, et ſee aasta oli nagu eelmiſedki, kõigil lootus paremuſe poole lootus õnne järele.

Ja ſeda igatſuſt on olnud kõigil aegadel. Igatſuſt õnne järele, kui õnne ennaſt. Laps ſirutab käe wälja taewawõlwil ſärawa tähe järele, tahab kinni haarata temaſt. Wäeti ei tea weel, et teda lahutab täheſt kätteſaamatu kaugus. Sirgub ſuuremaks, kaugeneb täht ja wäheneb lootus tabada teda. Aga ometi õnnelikumaks hetkeks inimlapſe elus ſee tund, mil rõõmuſt ſärawail ſilmil ulatas ta käe . . . tähtede poole.

Õnne otſime meiegi uuel aastal. Otſimiſe hing ihaldab õnne järele, on ſuurem kui õnn iſe. Eks olnud Gustaw Suitſul ja teistel 1906. aastal ſamane igatſus õnne ja paremuſe järele, kui ta laulis uueſt wabaſt koduſt:

„Siis kõrgemaks tõuſewad maameeste kojad —
muſt madal nüüd tare me lagi
ja tarkuſi õpiwad orjade pojad —
peaks waeſeid meid waewatamagi.
Kui tuiskawad tormid puhuwad tuuled,
kui murdjaid ööpimedas huluwat kuuled,
ja warju uus hoone kui annab.“

Meil on kõrgemad küll maameeste kojad, kuid häda on ſellegipäraſt, ent ſoojemaks ja walgemaks on muutunud eesti kodu ſellegipäraſt. „Ei ole ſiin enam orjade karja“ waid on olemas waba rahwas, kes wõib igatſeda ja püüda.

„On asjata hoiged ja armetu nutt ja hellitus hale,
weel rinnus on waimuſtwirwangut,
weel — rinnus on aidumas rakataw
rakataw rutt ning noorena nutta on
wale“, ütleb üks noorem kirjanik.

Uueaasta hommikul.

Kaks minutit!

3. jaanuaril üle maa kaheminutiline ſeiſak töös ja liikumiſes wabadusſõjas langenute leinaks ja mälestuſeks.

Wabariigi walitſuſe otſuſel 9. detſembriſt ſ. a. korraldatakſe eelmiste aastate eeskujul 3. jaanuaril 1932. a. kell 10.30 üle maa kaheminutiline ſeiſak töös ja liiklemiſes. wabadusſõjas langenute leinaks ja mälestuſeks.

Tallinnas peetakſe kell 10.30 Wabadusplatſil ſõjawäeline leinaparaad. Alguſeſt antakſe teada kolme ſuurtükipauguga.

Kolmandale paugule järgneb kirikukellade helistamine ja kaheminutiline üldine ſeiſak leinaks, kusjuures pead paljastatakſe.

Wabrikutes, tehastes, laewadel ja kogu Wabariigi raudteerongidel järgneb wilele üldine tööſeiſak.

Teistes linnades ja maakohtades makſab ſamaſugune kord. Kus ſõjawäeline garniſon olemas, ſeal peetakſe ka leinaparaad, kus aſub ſuurtükiwägi, antakſe alguſeſt, nagu Tallinnaski, kolme leinapauguga teada.

—

Argipäev protokollis.

Segaſid jõuga politſei tegewuſe wahele.

Politſei poolt koostati protokoll Skarjatina wallas elulewate Semjon Somolennikowi ja Matrjona Somolennikowi wastutuſele wõtmiſeks jõuga politſei tegewuſe wahele ſegamiſe päraſt.

Ei täitnud politſei korralduſi.

Neil päewil wõeti politſei poolt wastutuſele Skarjatina wallas elulew M. Aleksin politſei korralduste mittetäitmiſe päraſt.

Ilmuſid joobnud olekus tänawale.

Pühade ajal ilmuſid joobnud olekus tänawale M. Koslow, A. Weermann, Sergei Haritonow. Kusma Smolenski, Aleksander Tihomirow. Kõik wiis wiibiſid „ſoolaputkas“ ja wõeti wastutuſele.

Kohtles julmalt ema.

Neil päewil koostati politſei poolt protokoll 6. Peetri tän. nr. 24 elulewa Elwiira Rotbergi wastutuſele wõtmiſeks oma ema julmalt kohtlemiſe päraſt.

Auhaawamiſe päraſt wõeti wastutuſele.

Sõnadega politſei auhaawamiſe päraſt wõeti wastutuſele M. Petrow, Ida Korſan ja Georg Korſan.

Elaſid iganenud peatuslubadega.

Mõni päew tagaſi ſelgus, et Narwas elulewad O. Kotlowski ja Aleksander Tihomirow ei ole tähtpäewal uuendanud elamiſeluba. Et iganenud elamiſeloaga elamine keelatud, ſiis koostati K. ja T. wastutuſele wõtmiſeks protokollid.

Tundmata tegi „tupitſat“.

Neil päewil teatas politſeile Surnuaia tän. nr 102 elulew Andres Jaakmees, et mõni päew tagaſi löönud teda keegi tundmatu iſik. Löömine ſündinud palja käega ja tänawal. Asja ſelgitamiſeks koostati protokoll. Seni on weel teadmata, kes on kallaletungija.

Armastawad lärmi.

Tänawal lärmitſemiſe päraſt wõeti politſei poolt wastutuſele Johan Oraw. Roman Kogarin, Paul Kogarin, Tiido Raju ja W. Iwanow.

Wigastas end metſatööl.

Neil päewil wigastas end Soldino metſas puulõikamiſel Narwas elulew Hans Tuur. Õnnetuſe ſelgitamiſeks koostati ametiwõimude poolt juurdlus. T. kedagi õnnetuſes ei ſüüdista.

Purustas akna klaaſid.

Mõni päew tagaſi lõhkus Narwas elulew Nikolai Waſſiljew 7 Peetri tän. nr. 7 maja aknaklaaſid. W. wõeti politſei poolt wastutuſele.

Ei regiſtreerinud end tagawarawäelaſena.

Politſei poolt wõeti wastutuſele R. Peiker tagawarawäelaste arwele mitteregiſtreerimiſe päraſt.

Joobnud olekus ei tohi juhtida autot.

Mõni päew tagaſi juhtis Narwas joobnud olekus autot autojuht Schirjaew. Mees wõeti wastutuſele

Perekonnamuuteid.

18. detſembriſt kuni 29. detſembrini regiſtreeriti Narwa perekonnaſeiſu ametis.

Sünde: Gordean Egorow, Renate Möller, Ewgenia Iwanow, Dawid Johannes Wogel, Hilde Brannbrück, Wiktor Pauk.

Abiellumiſe ſoowe: Ferdinand Kannaſt ja Ella Wels: Aleksander Karja ja Elfriede Sammelſelg; Oswald Persmann ja Maria Treiberg; Albert Pellan ja Adele Pontak; Auguſt Uusmann ja Elfriede-Johanna Teppan; Woldemar Peil ja Helene-Eliſabeth Reitmann; Ilmar Saar ja Benita-Johanna Sepp; Aleksander Kaſk ja Walentina Emeljanow; Oswald Sein ja Ella-Emilie Mändik.

Abiellumiſi: Aleksander Meſi ja Salme Jürgenſon, Aleksander Lebedew ja Elena Petrow.

Surmajuhtumeid: Leena Ratasepp, Anna Pajo, Nikolai Smirnow, Jüri Wingisſaar, Timofei Podgornõi, Mihail Gaſtſõlow, Iwan Kruglow

Kastanje läheb Tallinna.

Uue aasta alul lahkub Narwaſt tutuim jalgpallimängija ja ſportlane Oswald Kastanje, kes ſõidab jäädawalt Tallinna. Teatawasti pidi O. Kastanje eelolewal ſuwel ſtartima Narwa Hokiklubi wärwes. Nüüd aga on tõenäolik, et ta hakkab mängima Tallinna „Estonia“ wärwide all.

Narwa ping-pongitajad Tallinna.

10. jaan. peetakſe Tallinnas ſealſe NMKÜ korraldusel lahtiſi Tallinna ping-pongi meisterwõiſtluſi, milleſt on oſa wõtma palutud ka Narwa paremaid lauatenniſe mehi. „Aſtra“ ſaadab wõiſtlustele kolm- neli oma paremad mängijad: J. Kabrali, R. Alberi ja Rich. Pruuni. Rud. Pruun, kes praegu elab Tallinnas, ſtardib ſamuti Narwa „Aſtra“ wärwes. Arwestades hiljuti peetud Narwa Tallinna ping-pongi linnawõiſtluſe tulemuſega, peaks narwalastel pealinnas edu olema.

Kaitseliidu teade.

Kahurwäe kaitſeliitlastele koguneda pühapäewal, 3. jaan: 1932. a. kell 8 homm. 3-dasſe patareisſe paraadile minekuks.

Patarei päälik.

Kukkus katuſelt alla.

Mõni päew tagaſi juhtus Kadastikus ühe raadioharrastajaga omapärane õnnetus. Mees tahtis pühadeks oma elutuppa ſeada raadiot Ta ronis majakatuſele, et ſeal ülesſeada maſt. Et aga katus lumega kaetud ja libe oli, ſiis libiſes mehe jalg ja ta kukkus katuſelt alla. Õnneks oli all ſuur lumehunnik. Nii jäi ſuurem õnnetus tulemata ja ta pääſes ainult põrutuſega.

Kuuldawasti ei kawatſe ta enam teiſt korda katuſele ronida.

Raadio ſisſeſeadmiſe tahe olewat tal täiesti kadunud.

Waiwara jsk arst maeti Tartus.

Täiendawalt kuuleme õpetaja Treimanni ſeletuſe järgi, et ta polewat keeldunud Waiwara jsk. arsti matmaſt. Nimelt arwanud arsti tütar ümber ja ſoowinud, et kadunu põrm maetaks Tartus.

Lugege „Alutaguse Teatajat“

Ameerika töötute näljamarss.

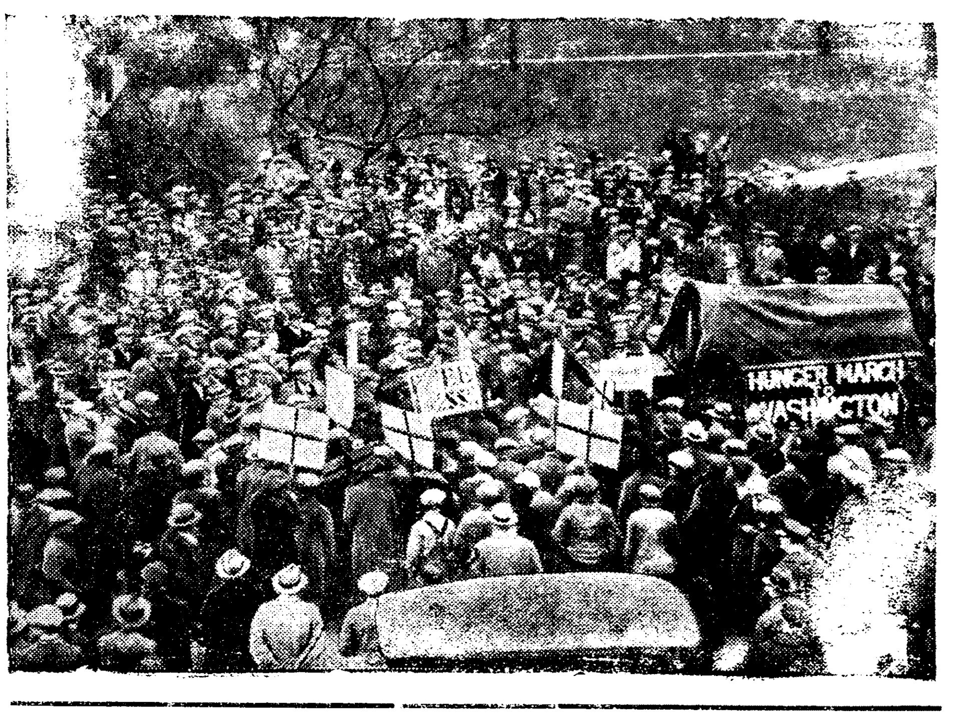

Sõit laibaga jõuluööl.

Woorimees ſuri pukis istudes.

Annikwerest Werki sõideti surnu juhtimisel.

Jõulu eſimeſe püha öösel ſaid kaunis jubeda läbielamuſe oſaliſeks kaks Wihula walla meeſt — Wold. Loemann ja Leopold Truberg.

Wiibides eſimeſel pühal Rakweres, palkaſid nad õhtul woorimehe nr. 12, kes neid pidi ſõidutama koju. Meestel oli kaunike „pühadetuju“ ja kella ½9 paiku algaski ſõit Rakwereſt Wergi poole, kus elas üks ſõitjateſt.

Et ſõit liiga igawaks ei läheks, ſiis wõeti aeg-ajalt „külmarohtu“ ja pakuti ſeda ka woorimehele, kes ſeda laſi ka endale hea maitsta. Nii napſu wõttes ja lõbuſat juttu puhudes jõuti keſköö paiku Annikwerefſe. Annikwere aſunduſe ja Wihula wallamaja wahel märkaſid ſõitjad, et woorimees pukis on wajunud kössi. Mehed arwaſid, et woorimees on joobnud ja tukub ning ſõitſid rahulikult edaſi. Alles L. Trubergi elukohta, Wergi külasſe jõudmiſel märkaſid mehed, et woorimees on ſurnud.

Laiba leidmine pukiſt tegi meeste pead korraga kaineks. Laip toimetati Trubergi elukorterisſe ning teatati ſündmuſeſt ametiwõimudele. Wiimaſel pühal toimetati laip Rakwere linna ſurnukuuri, kus ſurma põhjuste ſelgitamiſeks laip lahatakſe.

Nagu hiljem ſelgus, oli ſõidul ſurnud woorimees Jaan Jürgens, 57 a. wana. Arwatakſe, et ta ſuri ſüdamerabandusſe.

—

Neli laſt ja [illegible]

K [illegible]

Roman Shell, ſuurkau [illegible] ladelphiaſt, oli kaotanud ſ [illegible] ja oma hiigelwaranduſeſt ja oſtnud Biancoske, Argentiinas, wäikeſe farmi, kus kawatſes elu uuesti alata. Siin ta abiellus ja nüüd tal oli neli laſt, kelleſt wanim waid kolme aastane.

Shell ei ſuutnud harjuda farmeri lihtſa ja rahuliku eluga. Tal oli raske taluda puuduſt ja rasket tööd, mis oli pealegi weel, wähe taſuw. Wiimaks otſustas ta ſõita tagaſi Philadelphiasſe ja ſeal otſida endale koht. Seal naeratas talle õnn, ta waliti wabriku direktoriks ja rõõmſalt ſõitis ta nelja kuu päraſt koju, oma perekonda Argentiinaſt ära tooma.

Õudne üllatus tabas teda Biancos Suures ſängis lebas neli lapſe laipa. Sängi ees kaks poolpõlenud küünalt. Ainſaſt pilguſt jatkus weendumiſeks, et lapſed olid tapetud rewolwri kuulide läbi. Nüüd ſööstis Shell kõrwaltuppa: ſeal lamas põrandal wereloigus tema [illegible], paremal käſiwarrel werendas kohutaw haaw, käes hoidis ta kramplikult paberi lipakat, weres wedeles pliiats.

Naiſe ſurma eel kirjutatud ridadeſt ilmnes, et ta kolm päewa enne mehe tulekut töötanud aias. Äkki tundnud ta pööraſt walu käſiwarres ja märganud, kuidas ſuur mürgine ämblik ta lihasſe oli puurimas. Kööginoaga lõiganud ta ämbliku lahti, awades aga ſeega kogemata tuikſoone. Surm oli kindel, ſeſt arſt ei jõudnud iialgi poole tunni jookſul pärale. Tema ſaabumiſeni oleks kulunud waſt paar päewa.

Kiri katkes. Arwatawasti ei ſuutnud naine enam kirjutada. Lapſed tappis ta nähtawasti ſellepäraſt, et neid mitte piinarikkasſe näljaſurma lasta löppeda Majas polnud ju ühtegi teiſt täiskaswanut ja mehe tulekuſt polnud tal aimu.

Õnnetu mees hullus ja on praegu waimuhaigete majas.

Huvitav ehitusnäitus Berliinis.

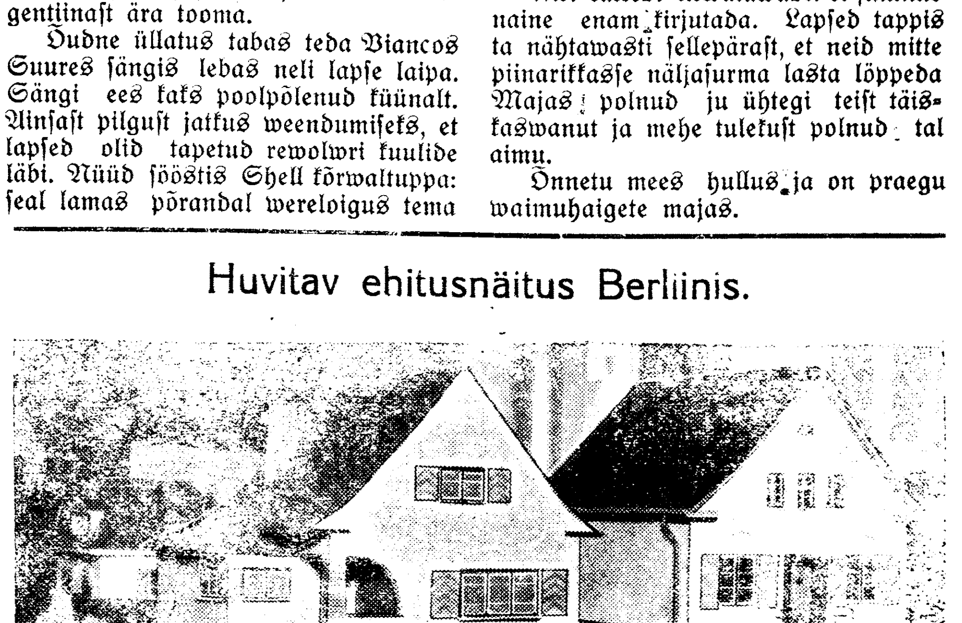

Näitusel on välja pandud täpsed mudelid ja üksikasjalised joonistused väikestest uutest majadest ühe perekonna jaoks. Iga maja kohta on ära tähendatud ka täppis, kindel hind, mis tema ehitamine maksma läheb Kes tahab ehitada enesele maja, sellel on ainult tarvis üht sarnast mudelit välja valida ja vastava ehitusfirma poole pöörda. Muid sekeldusi ei ole temal siis enam karta, kui ta ainult suudab määratud hinna ära tasuda.

Õnnerikast ja head uut aastat!

Aleks. Palkmann

Jõhwi.

A. Lurje

riidekauplus.

K/m. nr. 4. Jõhwi.

A. Weinek

kpl. Purus.

Foto

R. Nurm

Sompa tee, Jõhwi.

Matmise lehti.

Trükitöid.

wõtab wastu

„Alutaguse Teataja'

talitus.

---

16. jaan. 1932 a., kell 9 homm müüakse 1. diwiisi Kurtna laagri saetehases, suusõnalisel

enampakkumisel

200 ruutmeetrit lauaserwi.

Lähemaid teateid saab kohapealt Kurtna laagri komandandilt, 1 diwiisi intentantuur.

Aug. Linno

Jõhwi.

F. Luts

Jõhwi.

K. Abelow

saapakauplus.

K/m. 9 Jõhwi

Robert Liblikmann

õllepood.

Jõhwi turupl. 7.

UUEST AASTAST ALATES

Jõhwi restoraanis

söökidelt ja jookidelt 10—15% hinnaalandus. Õllepudel 28 senti.

Reisijatele puhtad soojad toad.

Külastajaile soowime õnnerikast ja head uut aastat.

Austusega Omanik.

„Alutaguse Teataja"

tellimine saatke kindlasti ennem uut aastat. Aastas leht 5 krooni

Kuulutage „Alutaguse Teatajas".

A. Weinek

PURU.

Müügil kodumaa

napsid, liköörid ja õllemüük.

Kodumaa saiajahu, suhkur ja muud majapidamise kaubad.

Narwa Kirjastus-ühisuse trükikoda

Salme tän. 5.

müürilehti,
pidukutseid,
aruandeid,
kirjaplanke,
nimekaarte,

*

ja muid trükitöid walmistatakse kiirelt maitsekalt ja odawalt.

Tellimiste täitmine ka postiteel.

Teadmiseks lugejatele

„Alutaguse Teataja" ilmub uuel aastal 2. jaanuaril. Leht on müügil Jõhwis juba 1. jaanuaril. Sisuks kohalikkude tegelaste uue aasta soowid.

Homme uuendage lehe tellimist!

Elukindlustus

loob aluse püsiwale ja kindlale majanduslikule olukorrale tulewikus.

Põllumehed ja kõik kodanikud!

Soodsaid ja ajakohaseid kindlustuswiise, odawa algpreemiaga esimeste kindlustusaastate wältel wõimaldab Teile

Kindlustusselts

„EESTI"

Asut. 1907. a.

Kõige suurem ühistegeline kindlustusettewõte kodumaal.

Wastutussummad üle 180.000.000 sendi.
Tasutud kahjusid üle 150.000.000 sendi.

Seltsi walitsus: Tartus, Suurturg 10, oma majas.

Jõhwi esitaja W. MUSTEL.
Rakwere m. 7-a, telef. 48.

Wiie krooni eest ajaleht majja kogu aastaks!

ODAW kuid sisukas, uudisterikkas ja erapooletu on

„Alutaguse Teataja"

toimetaja: W. Mustel.
O.-ü. „Narwa Kirjastus-ühiſuſe" trükk.
Wäljaandja: o.-ü. „Narwa Kirjastus ühiſus"